

§ 151 Vigselrätten och Svenska kyrkan

KENNETH NORDGREN:

Herr ordförande och bästa kyrkomöte! Jag talar som Gudstjänstutskottets företrädare utifrån denna motion 2014:46 om vigselrätten och Svenska kyrkan, där jag yrkar bifall till Gudstjänstutskottets förslag i betänkandet 2014:5 som innebär att avslå motionen och båda punkterna i den.

Kortfattat handlar detta förslag, som innebär avslag på motionen, att Gudstjänstutskottet hade en stabil majoritet för att se på vigselrätten som en viktig del i vigseln som kyrklig handling, som i sin tur är en del av de kyrkliga handlingarnas stora, breda och viktiga kontaktyta för kyrkan när vi möter människor. Det vill vi inte göra avkall på i en tid när vi kanske tvingas backa och vi tappar på en del håll. Utskottets majoritet menar att här har vi en möjlighet att med en inbjudan från samhället stå kvar med en viktig rit för människor. Det är fortfarande många procent av vigslarna i vårt land som utgörs av kyrkliga vigslar. Det var ett huvudargument.

Det andra huvudargumentet i utskottets resonemang, som är synligt i betänkandet, handlar om att i den här frågan och motionen kan man nog inte låta bli att koppla ihop det med resonemangen som ledde fram till beslutet på kyrkomötet 2009 om öppnandet av den kyrkliga vigseln för samkönade äktenskap. Det skulle uppfattas väldigt negativt av många i befolkningen och i vår kyrka att nu några år efter det beslutet, som gick i en mer öppnare, generösare och inkluderande riktning, nu säga att vi har ångrat oss och vill slippa möjligheten till vigselrätt.

Det tredje argumentet som fanns med i utskottets överväganden är att det inte finns något krav från samhället, staten, att Svenska kyrkan ska ha en vigselplikt för alla präster, utan det är en vigselrätt det handlar om. Så länge det är så, finns ingen anledning för oss själva att ifrågasätta den vigselrätt vi har idag.

Dessa huvudsakliga överväganden ledde alltså fram till Gudstjänstutskottets förslag som innebär avslag på motion 2014:46.

BERTH LÖNDAHL:

Herr ordförande, ledamöter och biskopar! Det finns starka teologiska, pastorala, ekumeniska och religionsdialogiska skäl för att ett äktenskap ska ingås civilrättsligt och inte genom ett trossamfund eller någon religions företrädare. I de flesta sammanhang, de som är mångkulturella och mångreligiösa, gäller den ordningen att det är en civilrättslig process när man ingår äktenskapet därför att olika religioner och olika kyrkor har olika äktenskapssyn. Det innebär att i realiteten föreligger två olika hindersprövningar inför ett äktenskap i Sverige, dels en hindersprövning som utförs av staten genom skatteverket, dels en hindersprövning som utförs av det samfund eller den religion där vigseln ska förrättas. Det kanske ser olika ut i Svenska kyrkan, i Katolska kyrkan, i Ortodoxa kyrkan eller i ett muslimskt samfund. Det kan därför inte anses vara förenligt med en jämlikhet och en jämställdhet när det gäller äktenskapets ingående och att det är samfunden och de olika religionerna som förrättar och beslutar kring vigselns berättigande utan att det vore rimligare att detta var en rent civilrättslig process som sedan kunde välsignas i respektive samfund eller religion. Detta skulle också innebära att respektive religion, respektive samfund, hade frihet att forma sin egen äktenskapssyn. I Sverige har minst ett par riksdagspartier i debatten framfört tanken på polygama äktenskap, dvs. att äktenskap ska kunna ingås mellan två eller flera parter. Ett sådant beslut skulle definitivt fjärma svensk äktenskapslag radikalt från kristen syn medan det till en del skulle vara förenligt med vissa muslimska och andra kulturella traditioner. Att således äkten-

skap ingås civilrättsligt måste därför anses vara mer förenligt med vad som finns i ett mångkulturellt och mångreligiöst samhälle. Då behandlas alla lika medan var och en utifrån sina förutsättningar, sina sammanhang, kan gå till sina religiösa företrädare för en välsignelse där.

Därför yrkar jag bifall på min egen motion 2014:46.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 193.